

TIJDSCHRIFT

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- EN PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK

„Concordia res parvae crescunt“

TE

AMSTERDAM

11^e Jaargang

AMSTERDAM

JOHANNES MÜLLER

1903

Nederlandsche Penningen 1864—1898,

DOOR

W. K. F. ZWIERZINA

DEEL II, 1879—1890.

608. 1883. 3—7 Augustus.
14de Ned. Nationaal Zangersfeest
te Rotterdam.

(Niet doorgedaan.)

Vz. Amphion de lier bespelende, staande
in een nis, waarboven op een lint: AMPHION,
en op een ornament onder zijne voeten:
ROTTERDAM.

Onderschrift in boog:

3. 4. 5. 6. 7. AUGUSTUS 1883

Kz. Omschrift:

XVI^{DE} NED: NAT: ZANGERSFEEST

∞ ROTTERDAM ∞

Opschrift:

AMPHION

BESCHERMHEER

Z. K. H.

PRINS VAN ORANJE

Koper verguld (feestkommissie enz.), of
verzilverd (zangers enz.), met oog en ring
aan groen en wit strikje, 23 m.M. Verz. Z.

Zie de aanteekening bij No. 64.

Dit zangersfeest werd uitgesteld wegens het heerschen der pokken
en had op 1, 2, 3 en 4 Augustus 1884 te Rotterdam plaats.

609. 1883. 5 Augustus.

13de Uitvoering van het Nederlandsch
Gymnastiekverbond te Amsterdam.

Vz. gelijk die van n°. 364.

Kz. Het gekroonde wapen van Amsterdam.

Omschrift op matten rand: ✧ 13DE UIT-
VOERING 5 AUGUSTUS 1883 AMSTERDAM.

(NB. Het figuurtje wordt gevormd door
4 V's: vrij, vrank, vroom, vroed.)

Brons verguld, 41 m.M. Verz. Z.

610. Als voren.

Vz. als n°. 574.

Kz. In parelcirkel het door een eikekrans
omgeven gekroonde wapen van Amsterdam.

Omschrift: * 13DE OPENBARE UITVOERING TE
AMSTERDAM 5. AUGUSTUS 83.

Tin, met oog, aan rood, wit, blauw lint,
29 m.M. Verz. Z.

611. 1883. 7 Augustus.

Schoolgymnastiekfeest bij gelegenheid der
13de Uitvoering van het Nederlandsch Gym-
nastiekverbond te Amsterdam.

Vz. Links gewende gekroonde nederland-
sche leeuw met zwaard en pijlbundel, daar-
onder: SCHWERDT STUTTG., alles in parelcirkel
en verguld; omschrift op verzilverden rand:

✧ NEDERLANDSCH GYMNASIEK-VERBOND

Kz. Het gekroonde wapen van Amsterdam,

omgeven door saamgestrikte eike- en lauwer-
takken, in parelcirkel en verguld; omschrift
op verzilverden rand: ⊕ SCHOOLGYMNASTIEK-
FEEST TE AMSTERDAM, 7. AUG^s 1883

Koper, met oog, 28 m.M. Verz. Z.

612. 1883. 27 Augustus.

Gymnastiekuitvoering te Groningen,
bij gelegenheid van het 1ste lustrum der
vereeniging „Achilles”.

Vz. Een tot het middel naakte turner,
steekt met de rechterhand een halter omhoog
en houdt op de uitgestrekte linker een bal of
kogel.

Omschrift in twee regels:

VIERING VAN HET 5-JARIG BESTAAN
DER GYMNASTIEKVEREENIGING
ACHILLES TE GRONINGEN 1878. 1883.

In de afsnede staat: A. WEBER

Kz. Omschrift:

GYMNASTIEK
UITVOERING BY
ELECTRISCH LICHT
DOOR BONDS
VEREENIGINGEN DER
4 NOORDELYKE
PROVINCIEŃ

—•—
27 AUGUSTUS
1883

Zilver, 36 m.M., gevat in een aan weers-
zijden gelijken gedreven zilveren rand, gevormd
door twee engelen, links met brandende toorts.

in de rechter-, rechts met bazuin in de linkerhand; in de opgeheven andere handen twee palmtakken boven den penning kruisende, onder ornament waarboven een strik; boven ornament met oog en ring; binnen om den penning een parelcirkel, het geheel groot 70 m.M. Eigendom van het Ned. Gymn. Verbond.

613. 1883. 23 September.

10-Jarig bestaan van Floralia, te Amsterdam.

Vz. Een bloemruiker, omgeven door een lauwerkrans.

Kz. In het veld:

FLORALIA
1873-1883
AMSTERDAM

Koper verzilverd, met oog, 33 m.M. Verz. Z.

614. 1883. September.

Tentoonstelling van Tuin- en Landbouw,
te Buitenzorg. Bekroningspenning.

Vz. In z. g. griekschen rand:

TENTOONSTELLING
VAN
TUIN- EN LANDBOUW
BUITENZORG
1883

Kz. Glad veld, omgeven door een lauwerkrans, waartusschen boven een heraldische roos. Brons, 41 m.M., door W. SCHAMMER. Verz. Z.

615. 1883. 15 Oktober.

Standbeeld van Graaf JAN VAN NASSAU
te Utrecht onthuld.

Vz. Het standbeeld. Omschrift in versierden
matten rand:

⊗ HET STANDBEELD VAN GRAAF JAN VAN NASSAU ⊗
ONTHULD 1883

Kz. Het gekroonde wapen van den graaf.
Omschrift in versierden matten rand:

PLVS TOST MORIR
1580—1883

Brons, 51 m.M., Vz. door J. P. M. MENGER,
Kz. door W. J. SCHAMMER, Verz. Z.

Oranjepenningen 1369.

De stempels voor dezen penning werden in 1883 gesneden, de
de penningen echter volgens mededeeling van den Heer Mr. L. W.
A. BESIER eerst in 1893 geslagen.

JAN Graaf VAN NASSAU, zoon van WILLEM DEN OUDE VAN NASSAU-
DILLENBURG, was de oudste broeder van WILLEM DEN ZWIJGER, wien
hij krachtig steunde in den strijd tegen Spanje; zelfs beleende hij
zijne bezittingen om hem geld te bezorgen. In 1578 tot stadhouder
van Gelderland en Zutphen benoemd, teekende hij namens dat gewest de
Unie van Utrecht, die hoofdzakelijk zijn werk was. In 1581 legde
hij zijne waardigheid neder en vertrok naar zijne Staten in Duitsch-
land, waar hij den 8sten Oktober 1606 overleed. Het standbeeld
werd opgericht naar aanleiding van de viering van het 3de eeuw-
feest der Unie van Utrecht in 1879 (zie no. 480). De in de bij dat
no. gevoegde aantekening bedoelde plechtige uitreiking der her-
inneringspenningen op 20 September 1879 werd door een gemeen-
schappelijken maaltijd besloten, waarop het plan werd te berde
gebracht en dadelijk krachtig ondersteund, om op een van Utrecht's
pleinen een blijvend gedenkteeken aan de Unie op te richten. De
drie t. a. p. genoemde ontwerpers van het plan vormden met 15
door degenen, die in de kosten van den penning bijdroegen, ver-

kozen personen uit alle klassen der maatschappij, eene commissie tot het bijeen brengen der benoodigde gelden. Het door professor J. F. STRACKÉ ingezonden ontwerp werd bekroond en door de firma MERKELBACH te Breda, in brons gegoten en op een eenvoudig voetstuk op het Oud Munster-kerkhof te Utrecht op weinige schreden afstands van de zaal, waar de Unie gesloten werd, geplaatst. HH. MM. de Koning en de Koningin waren bij de onthulling tegenwoordig en Hun werd ter herinnering aan dat bezoek in 1884, in een prachtig bewerkt kastje met smaakvol zilveren schild, met het utrechtische wapen en opdracht in vergulden gedreven krans van oranjebladen (werk van de firma C. J. BEGEER), een 20-tal groote fotografiën aangeboden, 2 van de Uniezaal, 1 van het standbeeld, de overigen van de meest karakteristieke punten der aloude bisschopstad.

615^A. Het draagteeken der feestcommissie was een geornamenteerd wapen der gemeente Utrecht, van zilver op ronde roset, half wit, half rood, 't geheel groot 30 m.M., Verz. Rijksmunt.

616. 1883. 18 Oktober.

Bezoek van HH. MM. den Koning en de Koningin van België aan de Wereldtentoonstelling te Amsterdam.

Vz. De rechts gewende borstbeelden, accouls, van het koninklijke paar, daaronder:

ED. GEERTS. F.

Omschrift in parelrand:

LEOPOLD II, ROI DES BELGES *
MARIE HENRIETTE, REINE DES BELGES.

Kz. De geschiedenis naar rechts op een rots gezeten, grift op een tafel de dagtekening van het vorstelijk bezoek: ¹⁸ octo op de rots: ED. GEERTS

In de afsnede: AMSTERDAM
1883

Omschrift in parelrand in 2 regels:

VISITE DE I.L. MM. LE ROI ET LA REINE DES
BELGES A L'EXPOSITION — INTERNATIONALE
Brons, 55 m.M.

Beschreven naar de afbeelding in *Médailles historiques de la Belgique*, Pl. LXV, no. 78 en volgens de beschrijving op blz. 158 slechts geslagen in brons en in vijf exemplaren.

617. 1883. 29 December.

12½-Jarig huwelijk van
L. H. EBERSON en S. DE ROEVER
te Arnhem.

Vz.

L. H.
EBERSON
EN
S. DE ROEVER.
GET. XXIX JUNI
MDCCCLXXI.

Daaronder een ornament.

Kz. Omschrift: * BIJ GELEGENHEID DER
VIERING VAN DE KOPEREN BRUILOFT

In het veld in een lauwerkrans:

OP DEN
XXIX DECEMBER
MDCCCLXXXIII

Verguld brons, 34 m.M., Verz. ROEST.

618. 1883.

Ter eere van M^r. G. VAN TIENHOVEN,
burgemeester van Amsterdam.

Vz. Zijn links gewend borstbeeld in ambts-
gewaad, daaronder: J. ELION. F.

Omschrift op matten grond:

* · PRAEMIVM · VIRTVTIS · IVDICIO · CIVIVM ·
DELATVM · AD · GISB. VAN · TIENHOVEN ·
CONS · AMSTELD ·

Kz. Mercurius voor een muur gezeten,
(de face) omgeven door verschillende attri-
buten, houdende anker en mercuriusstaf. Links
de kunst, voorgesteld als eene vrouw met
palet en beeld, naast haar een kapiteel, waarop
een winkelhaak ligt. Rechts een smid, met
hamer en draagijzer bij een aambeeld staande,
(de nijverheid). In het verschiet het gebouw
der tentoonstelling, schip en huizen.

Omschrift:

* · IN · MEMORIAM · MVNERIS · ILLVSTRI ·
AC · LABORIOSO · TEMPORE · EGREGIE · GESTI ·
MDCCCLXXXIII.

Brons, 75 m.M., Verz. Z., afgebeeld in de
Revue Belge 1885, pl. XV.

Mr. GIJSBERTUS VAN TIENHOVEN werd geboren te de Werken en
Sleenwijk, 12 Februari 1841, promoveerde te Utrecht in de rechten
den 13den Juni 1866 op proefschrift: Beschouwingen over Rechts-
persoonlijkheid, en werd reeds spoedig tot kommissie van het Departement van Justitie benoemd, waar hij in korten tijd tot referendaris
opklom. In 1869 werd hij benoemd tot hoogleeraar in het rom. en
staatsrecht aan het Atheneum Illustre te Amsterdam, welk ambt hij
19 April 1869 aanvaardde, met eene rede over de waarde van het
rom. recht voor de studie van ons hedendaagsch recht. 1 Jan. 1874
nam hij zijn eervol ontslag; hij was raadslid en sedert Oktober 1874
wethouder van financiën van Amsterdam, werd 1875 lid der Staten van

Noord-Holland, en 1878 lid van de Tweede Kamer, welk mandaat hij nederlegde den 1en Januari 1880, bij zijne benoeming tot burgemeester der hoofdstad. In Juli 1880 lid van de Eerste Kamer geworden, werd hij in 1891 door de Koningin Regentes geroepen een nieuw ministerie samen te stellen, waarin hij zelf de portefeuille van Buitenlandsche Zaken voor zijn rekening nam, (21 Aug. 1891—21 Maart 1894). In 1897 werd hij benoemd tot kommissaris der Koningin in Noord-Holland.

619. 1883.

25-Jarig bestaan der Liedertafel „Zanglust”,
te Amsterdam. Zangwedstrijd.

Vz. Zingende vrouwenfiguur, de face staande, in de rechterhand muziekblad, met de linker de maat slaande; boven haar hoofd, stralende vijfpuntige ster.

Links en rechts engeltjes, de lier en dubbele fluit bespelende en een bloemslinger torschend; in de afsnede: J. ELION. F.

Omschrift:

LIEDERTAFEL ZANGLUST
1858 1883

Kz. Glad veld, omgeven door een lauwerkrans; omschrift:

NATIONALE EN INTERNATIONALE ZANGWEDSTRIJD
* AMSTERDAM *

Brons, 51 m.M., Verz. Z.

620. 1883.

Prijspenning
van de Zeil- en Roeivereeniging „Hollandia”,
te Oudshoorn, voor roeiwedstrijden.

Vz. Een klimmende leeuw, een anker vasthoudende.

Omschrift: HOLLANDIA
OPGERICHT 1882

omgeven door parelcirkel.

Kz. Glad veld, met het omschrift:

ZEIL- EN ROEIVEREENIGING
· OUDSHOORN ·

Zilver verguld, met oog en ring, 13 m.M.,
door BEGEER. Verz. Z.

Deze vereeniging is opgericht 21 Juni 1882. Zij heeft geen eigen materieel, doch bevordert alleen wedstrijden en geeft jaarlijks in Juni op de prachtige wateren van het Braassemmer-meer een zeilfeest en een roeiwedstrijd op den Rijn bij Alfen, steeds uitmuntende door uitstekende leiding. In 1883 en 1884 hadden op haar terrein de eerste wedstrijden van den Ned. Studentenroeibond plaats en den 19en Juni 1886 kwamen op haar wedstrijd voor het eerst single sculling outriggers in het strijdperk. Deze penning is voor de roeiwedstrijden bestemd en werd in 1897 door een nieuwen vervangen. Zie den zeilpenning no. 849.

621. 1883.

Prijспенning der Franeker Kaatspartij.

Vz. WINNAAR
VAN DEN ZILVEREN BAL
DER FRANEKER
KAATSPARTIJ

Kz. Glad veld, omgeven door een lauwerkrans.

Brons, met oog en ring, 54 m.M., Verz. Z.

Het kaatsen is een geliefd friesch volksspel, uitvoerig beschreven in WALING DIJKSTRA's „*Uit Friesland's Volksleven*“, blz. 302 e. v. De eerste zilveren bal werd '30 Augustus 1794 te Beetgam verkaatst,

op dien bal was een man met een drietandige vork, „griep”, afgebeeld. Tot groote ergernis der Beetgumers, werd de bal door een kaatser uit Lieve Vrouwe Parochie gewonnen, die hem, na een hevige vechtpartij, totaal platgeslagen medevoerde. Deze bal werd in orde gemaakt en „Ouwe Griep” gedoopt; sedert 22 Augustus 1796 heeft het „Ouwe-Griep-ferkaetsen” jaarlijks te „Vrouwbuurt” plaats op den eersten Zondag na de kermis. De winner is gedurende één jaar bewaarder van den bal. In 1883 schonk de kommissaris des Konings in Friesland, bij haar 30-jarig bestaan, aan de permanente kommissie der jaarlijksche kaatspartij te Franeker, een dergelijken zilveren bal met opschriften en versieringen, om dien aldaar te doen verkaetsen.

(Zie no. 822 a).

622.

1883.

Prijspenning

van de Scherpschuttersvereeniging „Doesborgh
en Omstreken”.

Vz. In het veld een antieke burcht, waarboven een wassende en een afgaande maan.

Omschrift: SCHERPSCHUTTERS-VEREENIGING

★ DOESBORGH EN OMSTREKEN ★

Kz. Glad.

Brons, met oog en ring, 49 m.M., door
W. SCHAMMER, Leidsch penningkabinet.

623.

1883.

Prijspenning der Vereeniging tot bevordering
van Fabrik- en Handwerknijverheid,
afdeeling Rotterdam.

Vz. Vrouw in antiek gewaad, de face gezeten, de rechterhand rust op een kamrad, in de linker houdt zij een lauwertak. Links nijptang, hamer en stoommachine. Rechts

bijenkorf, passer en fabrieksgebouw. In de
afsnode:

ROTTERDAM

1861

links staat: A. FISCH.

Omschrift: VEREENIGING TOT BEVORDERING
VAN FABRIEK- EN HANDWERK-NIJVERHEID

Kz. Glad veld, omgeven door een lauwer-
krans.

Brons, 52 m.M., Leidsch penningkabinet.

Zie omtrent deze vereeniging, de aantekening bij n°. 15.

624.

1883.

Tentoonstelling te Breda.

Vz. De wapens van Breda (boven), van.?
(links onder) en van Bergen op Zoom (rechts
onder), door linten aaneen gebonden.

Kz.:

BREDA

TENTOONSTELLING

1883.

Brons, gegraveerd, 38 m.M., Verz. VAN
RIJCKEVORSEL.

*Bijdragen, 2^e druk, n°. 567 **.*

Het derde wapen: in goud drie sint-Andrieskruizen, 2 en 1, is
onbekend. Vermoedelijk is dit stuk fantasie, althans volgens mede-
deeling van Jhr. M. A. SNOECK is in 1883 geen tentoonstelling te
Breda gehouden.

624 A. 1883.

Prijspenning van de
Scherpschuttersvereeniging „Rotterdam”.

Vz. Op een schild, omgeven door twee lauwertakken, saamgebonden met een lint waarop: OPGERICHT IN 1883. rusten twee geweren, waaraan hangen een kruithoorn en patroontasch, daaronder een schijf. Op de geweren, die boven door een kroon zijn gestoken, rust het wapen van Rotterdam.

Omschrift: SCHERPSCHUTTERS-VEREENIGING
ROTTERDAM

Kz. Glad veld, omgeven door samengestrikte eike- en lauwertakken, daarom een parelcirkel.

Brons, 34 m.M., door J. M. v. KEMPEN & ZONEN, te Voorschoten.

Op het jaartal van oprichting geplaatst, daar het jaar van aanaak onbekend is.

625. 1884. 14—28 Februari.

Tentoonstelling van Gastoestellen
te Middelburg. — Bekroningspenning.

Vz. Gekroonde enkelkoppige links gewende arend, met het wapen van Middelburg op de borst, tusschen het jaartal: 18 — 84.

Omschrift: ☉ TENTOONSTELLING VAN GAS-
TOESTELLEN TE MIDDELBURG

Kz. Glad veld, omgeven door een krans van lauwer- en eiketakken, daaronder: HART.

Zilver verguld, zilver en brons, 45 m.M.,
Verz. Z.

626. 1884. 13 Mei.

15de Eeuwfeest van den H. SERVATIUS,
patroon van Maastricht.

Vz. De H. SERVATIUS de face, staande met
een sleutel in de rechter- en bisschopstaf in
de linkerhand, in bisschoppelijk ornaat, aan
zijne voeten een draak.

Omschrift op twee boogsgewijs aangebrachte
matte linten:

XVDE EEUWFEEST VAN DEN H. SERVATIUS
PATROON VAN MAASTRICHT

Kz. Fraai uitgevoerd gezicht op de Sint
Servatiuskerk te Maastricht; in de afsnede,
rustende op een lint een ovaal schild, waarop:
1884, en het wapen van Maastricht.

Zilver, zilver verguld, 40 m.M., door ERNEST
ALARD. Verz. Z.

627. Als voren.

Vz. Dezelfde voorstelling als de vorige.

Omschrift: + H. SERVATIUS · PATROON · VAN ·
MAASTRICHT · BID · VOOR · ONS

Kz. Gezicht op de Sint Servatiuskerk te
Maastricht; daarboven:

13 MEI

384—1884

daaronder: A. F. (A. Fisch?, Alard fecit?)

Omschrift: + GEDENKPENNING · VAN · HET
XV^{DE} EEUWFEEST VAN · DEN · H. SERVATIUS

Koper verzilverd, ovaal met oog en ring,
40 bij 25 m.M., aan rood en wit lint, Verz.
SCHOLS.

628. Als voren.

Vz. Dezelfde voorstelling als de vorige,
daaronder:

384

1884

alles in versierden rand.

Kz. In gelijken rand:

H.

SERVATIUS

PATROON

VAN

MAASTRICHT

BID VOOR

ONS

Geel koper, ovaal met oog en ring, 30 bij
17 m.M., Verz. SCHOLS.

Sint SERVAAS, bisschop van Tongeren, vestigde zich in 383 te
Maastricht, als een geschikt punt om zich tegen de Hunnen te ver-
dedigen. Sedert bleef aldaar de bisschopszetel gevestigd, totdat
Sint HUBERTUS, 2^{1ste} bisschop van Maastricht, dien in 722 naar Luik
overbracht. De eerste bisschop van Maastricht werd schutspatroon
der stad.

628^A. 1884. 20 Mei.

Draagteeken voor de juryleden bij den
gymnastiekwedstrijd te Hoorn.

Hoorn, hangende aan een strik, boven den
hoorn een vliegend lint met het opschrift:

HOORN 20 MEI 1884

Zilver, hoog 29, breed 44 m.M., Verz.
DU CROCQ.

629. 1884. 20—23 Mei.

Bezoek aan HH. MM. den Koning en de
Koningin aan Brussel.

Vz. De linksgewende hoofden accolés van
HH. MM. Koning LEOPOLD II en Koning WIL-
LEM III, daaronder: A. FISCH.

Omschrift: ★ LEOPOLD II ROI DES BELGES
GUILLAUME III ROI DES PAYS - BAS ★

Kz. In sierlijken rand op een stralenveld de
door een koninklijke kroon gedekte wapens van
Nederland en België, waaronder twee saam-
gestrengelde handen, op de manchet der linker
staat: JE MAINTIENDRAI, op de rechter: L'UNION FAIT
LA FORCE

Omschrift: SOUVENIR DE LA VISITE DE L.L. M.M.
LE ROI ET LA REINE DES PAYS-BAS À BRUXELLES
★ 20 MAI 1884 ★

Zilver en brons, 70 m.M., Verz. Z.

Hiervoor werden 100 stuks geslagen, waarvan aan H.H. M.M. in
étui werden aangeboden één in zilver-verguld, zilver en brons. Zie
Médailles Historiques de Belgique deel I, blz. 157 n°. 77 en *Oranje-
penningen* 1372.

630. Als voren.

Vz. De rechtsgewende borstbeelden accolés
van HH. MM. den Koning en de Koningin,
daaronder: ED. G.(eerts) omschrift:

★ GUILLAUME · III · ROI · DES · PAYS-BAS ★ EMMA ·
REINE · DES · PAYS · BAS

in parelrand.

Kz. Sint MICHAEL den duivel verslaande;
in de afsnede: BRUXELLES Omschrift in parelrand:

VISITE · DE · LL · MM · LE · ROI · ET · LA · REINE ·

DES · PAYS-BAS ★ 20 · MAI · 1884 ★

23 m.M. Verz. ED. VAN DEN BROECK.

Beschreven naar de afbeelding in *Médailles Historiques de la Belgique* Pl. LXV no. 79; volgens de beschrijving op blz. 159, zijn van dezen penning een 40-tal exemplaren in zilver-verguld en eenige zeldzame in tin geslagen.

631. Als voren.

Vz. Linksgewend hoofd van Z. M. den Koning, daaronder: A. FISCH; omschrift:

WILLEM III KONING DER NEDERLANDEN

Kz. Binnen een eike- en lauwerkrans:

TER GEDACHTENIS
AAN HET

BEZOEK VAN

H.H. M.M. DEN KONING

EN DE KONINGIN DER

NEDERLANDEN TE

BRUSSEL

20, 21, 22, 23, MEI

1884

*

50 m.M.

Beschreven naar de afbeelding in *Médailles Historiques de la Belgique* Pl. LXIII no. 76; volgens de beschrijving voorkomende op blz. 156 zijn van dezen penning 50 ex. geslagen en zijn een ex. in zilver-verguld, zilver en brons in étui aan HH. MM. aangeboden.

632. 1884. Mei—Juni.

Bezoek der transvaalsche deputatie
aan Nederland.

Vz. De zon, opgaande over een heuvelachtig terrein, daarboven de wapens van Nederland en Transvaal, waaronder op linten de wapenspreuken: JE MAINTIENDRAI EN EENDRACHT
 MAAKT MACHT

Omschrift: ☉ UIT EENEN STAM ☉
 GOD ZIJ MET HEN

Kz. DE
 TRANSVAALSCH
 DEPUTATIE
 BEZOEKT
 NEDERLAND
 1884

Daaronder twee saamgevouwen handen,
 tegen den benedenrand: C. J. BEGEER EDIT:

Brons, 51 m.M., Verz. Z.

De deputatie, bestaande uit Z. E. PAUL KRUGER, staatspresident, S. J. DU TOIT, superintendent van onderwijs en N. J. SMIT, luitenant generaal, den held van den Majubaberg, werd door de transvaalsche regeering naar Engeland afgevaardigd ten einde de onafhankelijkheid van de Transvaal te verkrijgen, door de geheele herziening van de konventie van Pretoria (1881), waarbij dit land onder britsche suzeriniteit werd geplaatst en tevens zoo mogelijk tot eene verandering van de westelijke grenzen te geraken. Na afloop der onderhandelingen brachten zij een bezoek aan Nederland, ten einde den dank der stamverwante transvaalsche natie aan het nederlandsche volk te betuigen voor de ondervonden sympathie tijdens den vrijheidsoorlog en te trachten de banden van verknochtheid en vriendschap tusschen beide volken te bevestigen. Hun viel hier te lande een geestdriftvolle ontvangst ten deel, terwijl o. a. te Amsterdam de nederlandsche scherpschutters een grooten schietwedstrijd te hunner eere organiseerden.

Bij hun vertrek op 14 Juni 1884 vergezelde hen de jonge nederlandsche rechtsgeleerde Mr. WILLEM JOHANNES LEIJDS als staatsprokureur, (de latere staatssekretaris der Zuid-Afrikaansche republiek en gezant te Brussel).

- 633.** 1884. 12—14 Juli.
Gymnastiekfeest te Veendam.
Vz. Linksgewende gekroonde leeuw met
zwaard en pijlbundel.

Omschrift:

GYMNAST. FEESTEN TE VEENDAM OP 12 · 13 & 14 JULI 1884

Kz. Opschrift: GYMNASTIEK
VEREENIGING
LUBACH
VEENDAM

Koper-verguld, met oog en ring, 24 m.M.,
Verz. Z.

Zie omtrent Dr. D. LUBACH n°. 572.

1884. 1—4 Augustus.
16^e Nederlandsch Nationaal Zangersfeest
te Rotterdam.

Pro memorie, zie no. 608.

- 634.** 1884. 13 Augustus.
50-Jarig huwelijk van W. VAN BRONCKHORST
en T. E. PAPO te Samarang.

Vz. Binnen een dunnen krans:

W. v. B.

T. E. P.

Kz. Binnen een zelfden krans:

13 AUGUSTUS

1834—1884

Goud, 19 m.M. Verz. Bat. Gen. van K. en
W. *Cat.* 1896 n°. 135.

Mededeeling van Mr. J. A. VAN DER CHIJS, landsarchivaris
te Batavia.

635. 1884. 19—21 Augustus.
Gymnastiekuitvoering te Sneek bij gelegenheid
van het 10-jarig bestaan der vereeniging
„Uitspanning door Inspanning”.

Vz. Het gekroonde wapen van Sneek met een
wildeman en een leeuw als schildhouders.

Omschrift: SNEEK
19, 20, 21 AUGUSTUS 1884

Kz. Omschrift:

* 10 JARIG BESTAAN DER GYMNASTIEK VEREENIGING
in het veld: UITSPANNING
DOOR
INSPANNING

Geel koper met oog en ring aan blauw lint
23 m.M. Eigendom van het Nederl. Gymn.
verbond.

635^A 1884. 25 Aug.—9 Sept.

Internationale Landbouwtentoonstelling
te Amsterdam.

Vz. In een verdiept veld het rechtsgewend
borstbeeld van Z. M. Koning WILLEM III.

Omschrift:

INTERNATIONALE LANDBOUWTENTOONSTELLING
* AMSTERDAM 1884 *

Kz. Het nederlandsch wapen met twee
leeuwen als schildhouders, rustende op een
ornament, waaronder een lint met de spreuk:
JE MAINTIENDRAI, omgeven door een krans van land-
bouwattributen en de wapens van de elf pro-
vinciën.

Zilver en brons, 48 m.M. door J. ELION. Verz. Z.
Oranjepenningen 1371.

636. 1884. I September.

Bezoek der zeeuwsche weezen aan Antwerpen.

Vz. Onder een kroon het wapen der stad Antwerpen, geplaatst op een met lauwertakken doorvlochten cartouche, daaronder: BAETES.

Omschrift: STAD ANTWERPEN

Kz. DE ZEEUWSCHE WEEZEN IN ANTWERPEN *

In het veld:

TER
 HERINNERING
 AANGEBODEN
 DOOR DE
 HOLLANDSCHE CLUB
 TE ANTWERPEN
 . . . * . . .
 I SEPTEMBER
 1884

Bronsen en koper, 28 m.M., Verz. Z.

Hiervan werden 2 ex. in brons geslagen. één voor den heer A. SMIT, burgemeester te Vlissingen en één voor den heer ALBERTS GZN., die voor dit bezoek kosteloos een stoombargo afstond.

De weezen ontvingen elk een ex. in koper met oog en ring. (Mededeeling van Mej. MARIE DE MAN te Middelburg)

636^A. 1884. I September.

Landbouwtentoonstelling te Sittard.

Vz. Paard, koe, schaap, varken en haan, ploeg, hark, zeis, spade, dorschvlegel, sikkel en landbouwprodukten.

Kz. In het veld in versierden rand:

LANDBOUWERS
 ✻
 VEREENIGGING
 HOOFDMAATSCHAPPIJ
 VAN LANDBOUW
 ✻
 IN LIMBURG

Omschrift op matten rand:

LANDBOUWTENTOONSTELLING

SITTARD * 1 SEPTEMBER 1884 *

Bronz-verguld, 45 m.M., door E. ALARD.

637. 1884. 7 September.

14de Uitvoering van het Nederlandsch Gymnastiekverbond te 's-Gravenhage.

Vz. De links gewende gekroonde nederlandsche leeuw, met zwaard en pijlbundel, in het veld: J. D. P. (osthumus)

Omschrift: $\langle \begin{array}{c} \wedge \\ \square \\ \vee \end{array} \rangle$ NEDERLANDSCH GYMNASTIEK-
 VERBOND.

Kz. Het gekroonde wapen van 's-Gravenhage.

Omschrift: $\langle \begin{array}{c} \wedge \\ \square \\ \vee \end{array} \rangle$ 14DE UITVOERING 7 SEPTEMBER 1884 'S-GRAVENHAGE.

Bronz, verzilverd, 40 m.M., Verz. Z.

638. Als voren.

Vz. als n°. 574.

Kz. In parelcirkel, het door een eikekrans omgeven gekroonde wapen van 's-Gravenhage.

Omschrift:

⊗ 14e UITVOERING TE S'GRAVENHAGE 7 SEPTEMBER 1884.

Tin, met oog en ring, 29 m.M., aan rood, wit en blauw lint. Verz. Z.

639. 1884. 6 November.

Het Studentengezelschap „Haga”,
te Leiden opgericht.

Links gewende op één poot staande ooievaar met aal in den bek, omgeven door krans van eike- en laurierbladeren.

Eenzijdig, gegraveerd en uitgesneden aan de kanten, zilver met oog en ring, 31 m.M. Verz. Z.

Werd om den hals gedragen aan geribd zijden moirélint, geel met 2 zwarte strepen.

640. 1884.

De Koning aan J. VAN LOOIJ. Wedstrijd in de Schilderkunst aan 's Rijks Akademie van beeldende kunsten, te Amsterdam.

Vz. gelijk aan n°. 510.

Kz. In verdiept veld:

AAN
JACOB VAN LOOIJ
1884.

Omschrift: * WEDSTRIJD IN DE SCHILDERKUNST AAN 'S RIJKS ACADEMIE VAN BEELDENE KUNSTEN.

Brons, 51 m.M., Verz. Rijksmunt.

641. 1884.

Prijspenning der Noord-Brabantsche Maatschappij van Landbouw.

Vz. Landschap met molen en kerktoren,

met op den voorgrond een links gewenden stier, omgeven door een krans van landbouw-werktuigen, waaruit rechts koeiekop, links paardekop vooruitsteken. Boven ramskop, houdende een lint, waarin gestempeld:

TVA RES

AGITVR

Kz. Het gekroonde brabantse wapen in lauwerkrans, daaronder: M. JANSSEN. BREDA

Omschrift:

* NOORDBRABANTSCHÉ MAATSCHAPPIJ VAN
LANDBOUW

Brons, 42 m.M., Verz. SNOECK.

Bijdragen, 2e druk, n°. 568, *Revue* 1887,
bl. 284.

De maatschappij werd opgericht 10 Augustus 1881 en heeft haar hoofdzetel te 's-Hertogenbosch. Zij heeft ten doel de belangen van landbouw, tuinbouw, veeteelt en houtteelt in den ruimsten zin des woords te behartigen en de bezwaren, aan de individueele uitoefening van het landbouwbedrijf harer leden verbonden, door verstandelijke en stoffelijke hulpmiddelen te helpen verminderen.

642.

1884.

Prijspenning van het Korps Koninklijke
Scherpschutters te Rotterdam.

Vz. Het nederlandsche wapen met twee leeuwen als schildhouders; op een lint, de spreuk: JE MAINTIENDRAI, daaronder twee lauwer-takken.

Omschrift:

ALLES VOOR HET VADERLAND

Onder een roos: DAXBK BRUX.

Kz. Glad veld, met het omschrift:

KORPS KONINKLIJKE SCHERPSCHUTTERS

⊗ ROTTERDAM ⊗

Brons, 38 m.M.

643. Als voren.

Geheel gelijk n°. 642.

Brons, 28 m.M.

Beide in het Leidsch penningkabinet.

644. 1884.

Prijspenning van het Korps Koninklijke Scherpschutters te Schiedam, tot aanmoediging op de schietbaan.

Vz. Het gekroonde monogram K. S. K., daaronder op een lint: SCHIEDAM.

Kz. Glad veld, omgeven door saamgestrikte eike- en lauwertakken.

Brons, met oog en ring, 28 m.M., Verz. VAN DIJK VAN MATENESSE.

645. 1884.

Prijspenning der Scherpschuttersvereeniging „Het Vaderland”, te Delft.

Vz. Het wapen van Delft.

Omschrift: SCHERPSCHE VEREENIGING

HET VADERLAND

Kz. Lauwerkrans, waarop twee gekruiste geweren rusten.

Omschrift: OPGERICHT

1884.

Brons, met oog en ring, 22 m.M., door BEGEER.

646. 1884.

Penning voor de ereleden der Utrechtsche Studenten-Roeivereniging „Triton”.

Vz. De dooreengestremgelde initialen der vereniging U. S. R. T., waarboven een triton met hoorn in de linkerhand en roeispaan over den rechterschouder.

Kz. Glad veld, waarin boven: EERELID

Brons, 19 m.M., door BEGEER.

Deze derde Studenten-Roeivereniging werd 5 Oktober 1880 opgericht en vormde met de beide oudere zusters, „Njord” te Leiden en „Laga” te Delft in 1882 de Ned. Studentenroeibond, (zie daarentrent de aantekening op n°. 895.)

647. Draågpenning bij de inwijding van den spoorweg Zaandam—Hoorn.

Kat. SCHÖNE, n°. 1423. (Wellicht n°. 628^A?).

648. Het Nederlandsch Gymnastiekverbond aan D^r. G. A. N. ALLEBÉ, bij den 50sten gedenk-dag zijner promotie. (Goud, uniek), waarschijnlijk gelijk n°. 649, met ander opschrift.

Dr. GERARDUS ARNOLDUS NICOLAAS ALLEBÉ werd den 29^{en} November 1810 te Amsterdam geboren, studeerde te Leiden in de medicijnen en promoveerde aldaar den 27^{en} Januari 1834. Van dien datum tot aan zijn dood bleef hij in zijn geboorteplaats als geneesheer gevestigd. Van 1867—1870 was hij kurator van het Athenaeum Illustre en gedurende 20 jaren sekretaris van den Geneeskundigen Raad van Noord-Holland. Wegens zijn hoogen leeftijd legde hij dit vermoeiend ambt in 1889 neder. Hij was een der mede-stichters van de noord-hollandsche vereniging tot afwering van epidemische ziekten en tot hulpbetoon tijdens epidemiën „Het Witte Kruis”, waarvan hij jaren lang sekretaris en daarna lid van verdienste was.

Verder was hij lid en eereid van een aantal andere geneeskundige vereenigingen en genootschappen, ridder van den Nederlandschen Leeuw en drager van het Metalen Kruis.

Het Nederlandsch Gymnastiek-Verbond, de Vereeniging van Gymnastiek-Onderwijzers in Nederland en de Amsterdamsche Gymnastiek-Onderwijzers Vereeniging telden hem onder de eereleden.

Den 19^{en} Juli 1892 te Amsterdam overleden, werd den 12^{en} Mei 1894 op zijn graf („Zorgvlied" aan den Amstel) namens de nederlandsche turners een gedenkteeken onthuld met het opschrift: Baanbreker der lichamelijke opvoeding in Nederland.

649. Penning van den Utrechtschen
Studentenbond.

N°. 647/9 te vergeefs opgevraagd in het
Tijdschrift.

649 A. 1884.

Land- en Tuinbouwtentoonstelling te
Valkenberg.

Vz. Het gekroonde wapen van Valkenberg.

Omschrift: LANDBOUW-CASINO

* VALKENBURG *

Kz. Cirkelvormig medaillon, omgeven door bloemen, vruchten, korenaren, bijenkorf, gieter, ploeg, hark, zeis, mestvork, vlegel, spade enz.; met het opschrift:

TENTOONSTELLING

VAN

LAND- EN

TUINBOUW.

1884

Zilver, 40 m.M., door E. ALARD.

In 1901 werd op verzoek van het gemeentebestuur door de regeering, de naam Valkenburg in Valkenberg veranderd, ter voorkoming van verwarring met Valkenburg bij Leiden. De burgemeester Dr. A. ERENS deelde in eene cirkulaire d.d. 17 Mei 1901, daarentrent mede:

„Dit kon des te gereeder geschieden, omdat Valkenberg, zooals uit de latijnsche omschriften der oude zegels van de Heeren blijkt, reeds in den aanvang der XIII^{de} eeuw, *Falcomons* genoemd werd. terwijl de oudste zegels of contra-zegels tot 1254, zelfs met een berg, op welks top een valk zit, versierd zijn. Tot in het begin der XIV^{de} eeuw heeft het laatstgenoemden latijnschen naam, n.l. *Faucomons*, blijven voeren, terwijl in een latijnsch charter uit 1202, berustende in het archief der abdij Houthem-St. Gerlach, *GOZURNUS*, als heer van „*Valkenberg*” genoemd wordt Eigenaardig echter is het, dat de oorspronkelijke naam van Valkenberg in den ouden nog bestaanden fransch-waalschen naam der gemeente: n.l. *Fauquemont* is bewaard gebleven en dat deze plaats in de volkstaal steeds *Valkenberg* bleef heeten”.

649^B. 1885. 28 Januari.

Kampioen-penning van den internationalen
wedstrijd op schaatsen op de Grootte
Wielen nabij Leeuwarden.

Vz. Opgelegd het gekroonde wapen van
Leeuwarden, omgeven door twee saamgestrikte
lauwertakken.

Kz. Gegraveerd:

KAMPIOENPRIJS

UITGELOOFD

DOOR DE STAD

LEEÛWARDEN

den 28 Januari 1885

en toegekend aan

P. BRUINSMA,

SNEEK

Goud, met oog en ring, 49 m.M. Verz.
S. WIGERSMA Hz. (Uniek).

Deze beroemde wedstrijd had, onder leiding van den Nederlandschen Schaatsenrijdersbond, plaats op een baan van 1600 M. De winner PIETER BRUINSMA geb. te Sneek 24 November 1858, gezagvoerder en eigenaar eener veeboot, ontving behalve den penning f 600 in kontanten. Zijn portret (met den bovenbeschreven penning op de borst), komt voor in *Eigen Haard* 1885 blz. 85.

650. 1885. 23 April.

De Senaat van het Utrechtsch Studentencorps
aan Mevr. KLEINE-GARTMAN.

Zilveren plaat met strik, bestaande uit de
fakulteitskleuren, waarop gegraveerd:

DE SENATUS VETERANORUM VAN HET
UTRECHTSCH STUDENTENCORPS

AAN MEVROUW KLEINE-GARTMAN, 23 APRIL 1885.

Gewicht 30 gram, grootte niet bekend.

Auktie BOM, 14/22 Oktober 1895, n°. 2838.

MARIE JOHANNA GARTMAN, eene onzer eerste tooneelspeelsters, werd 31 December 1818 te Amsterdam geboren, uit ouders beide aan het tooneel verbonden. Na in Augustus 1834 als élève aangenomen te zijn, trad zij in 1836 als aktrice op en huwde in hetzelfde jaar met den violist LEONARD KLEINE († 1883). Zij bleef tot 4 Mei 1885 aan het tooneel werkzaam en overleed te Amsterdam, 31 September 1885.

Zij was tevens leerares aan de Tooneelschool.

650^A. 1885. 28 April.

25e Gedenkdag van den dood van Mr. ISAAC
DA COSTA te Amsterdam gevierd.

Vz. De wapens van DA COSTA: in rood
zes zilveren menschelijke ribben paalsgewijs
gerangschikt; iedere paal van 3 ribben, de
ribben faasgewijs geplaatst.

Helmtteken: twee zilveren menschelijke

ribben en sautoir door een rood koord verbonden; en BELMONTE: in rood 2 elkaar aanstootende los in 't schild staande heuvels, de rechtsche lager dan de linksche, vergezeld van 3 gouden 8-puntige sterren in het schildhoofd; gedekt door een kroon met vijf fleurons, tusschen ornamenten, onder de wapens twee linten met de spreuken:

FIRMESA en FIRTUDE ET FIDE

het geheel op hermelijnen grond.

Kz. Om- en opschrift:

— *Mr. Isaac da Costa* —

28 April

1860. — 1885.

Zilver gegraveerd met oog en ring, 28 m.M. aan rood gewaterd zijden lint met witte randen.

In het gebouw Felix Meritis te Amsterdam werd de 25e gedenkdag van den sterfdag van DA COSTA gevierd door de ver. DA COSTA met medewerking van enkele tooneelvereeningen, rederijderskamers en het Amsterdamsche Dames-zangkoor, waarbij DA COSTA in proza en poëzie werd gehuldigd, gedichten van hem werden voorgedragen, o. a. een fragment uit zijn *Alphonsus de Eerste* werd opgevoerd.

Van den penning zijn 10 ex. gemaakt en uitgereikt o. a. aan W. J. HOFDIJK, Prof. J. A. ALBERDINGK THIJM, Dr. P. G. HART, J. F. FINKEMEIER JR., A. SCHOUTEN HZ., G. P. ZAHN, J. C. BERGEN-DAHL. (Mededeeling van den heer H. G. DU CROCCQ).

De bekende godgeleerde, dichter en letterkundige DA COSTA werd geboren te Amsterdam 14 Januari 1798 uit een aanzienlijk portugeesch israelitisch geslacht. Reeds op 8 jarigen leeftijd bezocht hij de latijnsche school, die hij 5 jaren later verliet. In 1816 werd hij student te Leiden, waar in 1817 zijn leermeester en vriend W. BILDERDIJK zich vestigde. Hij promoveerde in de rechten, letteren en bespiegelende wijsbegeerte en huwde met HANNA BELMONTE. Beiden gingen in 1822 tot den christelijken godsdienst over en vestigden zich

in dat jaar te Amsterdam Van 1840 tot zijn dood protesteerde bij tegen alles wat in ons vaderland geschiedde, met lyrisch enthousiasme den „geest der eeuw” bestrijdende.

650^B. 1885. 24 Mei.

Cricketmatch te Amersfoort.

Vz. Twee gekruiste bats, waarboven een bal. Omschrift:

* CRICKETMATCH TUSSCHEN „DEXTERITAS” EN „ACHILLES” 24 MEI '85 AMERSFOORT

Kz. Binnen twee samengestrikte eiketakken:

AAN

DEN

OVERWINNAAR

Zilver, gegraveerd, met oog en ring, 39 m.M., Verz. Friesch Gen. (uniek).

651. 1885. 29 Mei.

50-Jarig Huwelijk van E. L. Baron VAN VOORST
TOT VOORST en B. C. J. DEBETS.

Vz. Tusschen twee saamgestrikte lauwer-takken, de door een baronnenkroon gedekte wapens van VAN VOORST: in goud drie roode kepers en DEBETS: gedeeld, links in rood drie zilveren wassenaars, rechts in zilver een steigerend paard.

Kz. Omschrift: TER HERINNERING AAN DE
VIJFTIGJARIGE ECHTVEREENIGING.

In het veld:

VAN
E. L. BARON VAN
VOORST TOT VOORST
EN
B. C. J. DEBETS.

29 MEI
1835—1885.

Brons, 44 m.M., door J. A. DE VRIES, Leidsch penningkabinet.

651^A. 1885. 8 Juni.

Festival te Mheer.

Vz. Het wapen van DE LOË: in zilver een zwart hengsel, de beide onderreinden omlaag en elk driewerf geweerhaakt. Helm met zwart zilveren wrong en zilver zwarte dekkleeden. Helmteeken drie paren struisveeren, 1°. paar zwart en zilver, 2°. zilver en zwart, 3°. zwart en zilver, elk paar veeren met de toppen schuin gekruist en elk paar een zwart hengsel, gelijk dat in het schild, ondersteunende.

Kz. Omschrift op matten rand boven:

FESTIVAL TE MHEER

In 't veld:

GEGEVEN
DOOR DEN
BARON
DE LOË

Omschrift onder: DEN 8 JUNI 1885
, Koper verguld, met oog en ring, 45 m.M.,
door E. ALARD.

(Wordt vervolgd).

Médailles inédites ou peu connues du cabinet des Médailles de la Haye.

PREMIER ARTICLE.

I.

Une des premières acquisitions dont M. MEYER fit profiter la collection confiée à ses soins fut une médaille à l'honneur de JEAN DE MONTFOORT, chef de la partie politique des „Hoekschen” à Utrecht. La pièce fut acquise dans la vente JÉRONIMO DE VRIES (1854, le numéro 386 du Catalogue) (s. d.) EFIGIES IOHANNIS DOMIN DE MONTFOIRT. Tête imberbe à longs cheveux de JEAN DE MONTFOORT, tournée à droite et coiffée d'un bonnet.

R. DEVI DOMINI ARMA EGVS. Les armoiries de Montfoort. D'argent à trois fers de moulin de gueule, surmonté d'un chapeau pyramidal sur lequel se trouvent trois boules.

Médaille d'argent, coulée 36.8 gr., 43 m.M.
Pl. VI. I.

La devise du revers offre quelque difficulté quant à l'explication. M. MEYER voulait lire: De vi domini arma *eius*. Je préférerais lire: De vi domini arma *gero*.

JEAN DE MONTFOORT fut une des personnalités les plus en vue lors des troubles qui ravageaient de 1480—1490 l'évêché d'Utrecht. Il est impossible de dater exactement cette médaille, nous supposons qu'elle aura été faite vers 1488—1490.

Sur la vie et les exploits de MONTFOORT on peut consulter e. a.: BLOK *Vaderlandsche Geschiedenis* III. passim et surtout, p. 298 et 338. Sur la médaille: VAN MIERIS, I. p. 169. MEYER *Aanwinsten Koninkl. Penningkab.* 1853, 1854, p. 1.

2.

Médaille à l'honneur du médecin OCCO.

ADOLPHVS OCCO FRISIVS MEDICVS. Buste du médecin OCCO vu presque entièrement de face. La tête est coiffée d'un béret, tandis ce qu'un manteau de fourrure couvre ses épaules. Le revers porte l'inscription suivante:

IACTA CVRAM TVAM IN DOMINO NAM ILLI CVRA —
EST DE NOBIS

Médaille en plomb, 60 m.M. Pl. VI, 2.

Cet Occo est le premier de trois médecins du même nom, il est natif de Osterhuysen dans la Frise orientale.

Dans le cours de sa vie il passa à Augsbourg où il exerçait la médecine et mourut en 1503.

RUDOLPHI possédait un exemplaire de cette médaille en plomb, le cabinet de Berlin et celui de Leeuwarden en possèdent une en argent, notre exemplaire fut acquis en 1877 (*Aanwinsten Koninkl. Penningkab.* 1877, p. 20.) PICQUÉ dans la *Revue Belge* 1899, p. 52.

3.

Plaque gravée en argent, mémorant HUSS et LUTHER.

L'avvers représente HUSS sur le bûcher au milieu des flammes: IOHAN^S HUS GESTURVEN A°. 1415.

Au R. se trouve un croquis en traits jaunes d'une représentation dont la gravure n'est qu'esquissée: LUTHER debout devant une table tient des deux mains la bible à côté de lui un cygne: M. LVTHER gekomen A°. 1517.

Argent, 19 gr., 48 m.M. Pl. VI, 3 (l'avvers.)

Cette pièce quoique n'ayant pas de valeur artistique est pourtant curieuse.

4.

Plaquette avec buste de CHARLES QUINT.

Buste du roi, la tête tournée à gauche est coiffée d'un chapeau, un manteau couvre les épaules tandis que le toison d'or entoure le cou, la main droite tient une fleur ou un sceptre.

CHARLES · R · D · G · CASTILLI · LEEON · GRENADE ·
ARRAGON · CECILLES

Argent, 29.55 gr., 49 m.M. Pl. VII, 4.

Quoique cette médaille ne soit pas d'une grande beauté elle est fort bien exécutée et très caractéristique; elle offre des points de rapport, avec les portraits de CHARLES QUINT, chez VAN MIERIS, II, p. 27, 1, 2.

5.

1525. A l'honneur de CONRAD JOHAN MÜNDELSHEIM.

Buste à droite, la tête est coiffée d'un chapeau tandis ce qu'un large manteau couvre les épaules:

CONRADVS IOHAM ANNORUM XXXVII

R. Les armoiries de la famille, capricorne à droite entourées de l'inscription: SOLVS DEVS BONVS ET VERAX ET OMNIS — HOMO MENDAX A DNI MDXXV

Argent, 69 gr., 59 m.M. Pl. VI, 5.

Cette pièce, non signée, est un chef d'oeuvre de l'art du médailleur, elle provient de la vente FELIX (1898, numéro 147 du catalogue.)

6.

1552. A l'honneur de CHARLES QUINT et de son fils PHILIPPE.

CAROLVS · V · ROMANO · INPE · AVG · HISP · REX ·

Buste de CHARLES QUINT à droite, les épaules sont couvertes d'un riche manteau, le toison d'or entoure le cou.

R. PHILIPVS · AUSTR · CAROLI · V · CAE · F · 1552.

Buste de PHILIPPE, cuirassé à gauche.

Br. 83 m.M. Pl. VII, 7.

Cette superbe médaille, probablement travail Italien, faisait déjà partie de la collection avant 1823. cf. DE JONGE, *Notice* p. 68.

7.

(S. d.) A l'honneur de MARIA, fille de CHARLES QUINT.

MARIA AVSTR BOEM CAROLI IMPF

Buste de MARIA à gauche.

R. CONSOCIATIO RERV M DOMINA

MARIA marchant à droite, dans la main droite palme et épis, dans la main gauche deux couronnes.

Argent, 8.2 gr., 25 m.M. Pl. VII, 6.

La même médaille beaucoup plus grande se trouve mentionnée et reproduite, chez VAN MIERIS, III, p. 271. DIRKS, *Repert.* I, n°. 202, mentionne une médaille en plomb de la grandeur de notre pièce.

Août 1903.

H. J. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ.

5

3

1

1

2

7.

6.

4.

6.

7.